

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/58/2018
Identifikačné číslo spisu:	8811200085
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:8811200085.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Mesto Vranov nad Topľou, so sídlom ul. Dr. C. Daxnera 87, 093 16 Vranov nad Topľou, IČO: 00 332 933, za účasti bývalého vedľajšieho účastníka na strane žalobcu C. J., bytom T., XXX XX D. T., proti žalovanej Zmrzlina III s.r.o., so sídlom Herľanská 547, 093 03 Vranov nad Topľou, IČO: 46 713 88, zastúpenej JUDr. Monikou Ilčíštinovou, advokátkou so sídlom Herľanska 547, 093 03 Vranov nad Topľou, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 4 C 8/2011, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 1. júna 2016 sp. zn. 3 Co 287/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca a bývalý vedľajší účastník konania nemajú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 23. októbra 2014 č.k. 4 C 8/2011-563 určil, že do vlastníctva žalobcu patrí nehnuteľnosť, a to parcela KN-C parcelného čísla XXXX/X - zastavané plochy a nádvorja vo výmere 460 m², zapísaná na liste vlastníctva číslo XXXX, k. ú. E. L. P. a zaviazal žalovanú uhradiť žalobcovi trovy konania v sume 1.351,90 €. Bývalému vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov v sume 0,- €. V odôvodnení uviedol, že pozemok, ktorý je predmetom tohto konania, a to parcela číslo XXXX/X, nebol predmetom privatizácie štátneho podniku J., pretože táto nebola vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, a teda nemohla túto nehnuteľnosť vložiť do akciovej spoločnosti J.. Výkonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázanú existenciu vlastníckeho práva žalobcu k predmetnému spornému pozemku, prevod celej parcely číslo XXXX na Bytové služby š. p. E., ako aj to, že zmena na zápis do katastra nehnuteľností bola predložená až v roku 1993. Do katastra však nebola zapísaná celá parcela číslo XXXX, ale bola zapísaná ako upravená na parcelu číslo XXXX/X neznámou osobou. Na základe týchto skutočností dospel súd prvej inštancie k záveru, že v správe J. mala zostať celá parcela a nie upravená len na parcelu číslo XXXX/X neznámou osobou. V dôsledku protiprávneho konania neznámej osoby došlo k neskorším pochybeniam a nezrovnalostiam vedúcim k tej skutočnosti, že žalobca následnými právnymi skutočnosťami nebol

zapísaný ako vlastník aj predmetnej nehnuteľnosti.

Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 1. júna 2016 sp. zn. 3 Co 287/2015 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. Mal za to, že pri zápise pozemku parc. č. XXXX do katastra nehnuteľnosti bolo uvedené podlomenie parcely č. XXXX „,, ktoré podľa tvrdenia žalobcu nevykonan právny predchodca žalobcu, ale neznáma osoba, ktorá v rozpore s vôľou a s prejavovým záujmom účastníkov hospodárskej zmluvy z 27. augusta 1991 učinila v nej prepis tak, že v nej bolo rukou dopísané k celému pozemku s parc. č. XXXX podlomenie parcely, teda označenie ako parcela č. XXXX/X. Odvolací súd konštatoval, že v priebehu konania sa nepodarilo hodnoverne preukázať, kto a kedy vykonal toto podlomenie parcely č. XXXX. V tejto súvislosti je podľa neho potrebné vychádzať z odôvodnenia rozhodnutia o oprave chyby v katastrálnom operáte vydaným Správou katastra E. L. P. z 10. decembra 2010 sp. zn. X 27/2010 (č. I. 20 spisu). Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v prospech žalobcu existujú skutočnosti potvrdzujúce jeho vlastnícke právo k spornému pozemku. Predmetný pozemok, ku ktorému patrilo právo hospodárenia štátnemu podniku Bytové služby E. prešiel z majetku štátu do vlastníctva obce, na území ktorej sa nachádza (ust. § 2 ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí). Preto odvolací súd dospel k záveru, že vlastnícke právo k predmetu sporu svedčí v prospech mesta E. L. P.. Konštatoval, že ani existencia platnej zmluvy medzi prevodcom a nadobúdateľom nemôže spôsobiť prevod vlastníckeho práva na nadobúdateľa, ak prevodca sám nebol vlastníkom. Odvolací súd mal jednoznačne za preukázané, že spoločnosť J. a.s. nebola vlastníkom spornej nehnuteľnosti, preto túto nemohla vložiť do akciovej spoločnosti Bukocel, a.s. Hencovce a z tohto dôvodu sa nemohli stať vlastníkami spornej parcely ani ďalší nadobúdatelia (vrátane žalovanej). Z hospodárskej zmluvy č. 042/07/91 napokon podľa odvolacieho súdu vyplýva, že táto obsahovala všetky zákonom predpísané náležitosti a bola uzatvorená v zmysle platného právneho predpisu.

Žalovaná podala voči rozsudku odvolacieho súdu dovolanie z dôvodu, že súdy jej nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a napadnutý rozsudok odvolacieho súdu závisel od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa súdy nižších inštancií odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP). Argumentuje, že rozhodnutia súdov oboch inštancií sú svojvoľné, arbitrárne, nepreskúmateľné, založené na nedostatočných skutkových zisteniach a ich nesprávnom právnom posúdení. Je toho názoru, že žalobca sa nikdy nestal vlastníkom pozemku parc.č. XXXX. Hospodárska zmluva z 27. augusta 1991 podľa žalovanej odporuje zákonu, je absolútne neplatná a na túto neplatnosť je súd povinný prihliadať zo zákona aj bez toho, aby ju niekto namietal. Ďalej poukazuje na to, že odvolací súd bez nariadenia odvolacieho pojednávania s oznámením termínu verejného vyhlásenia rozsudku rozhodol tak, že sa prakticky stotožnil s dôvodmi a právnym posúdením súdu prvej inštancie. Namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie, smeruje k zásadným právnym a procesným vadám súdneho konania, spočívajú v nesprávnom právnom posúdení veci, oba súdy v odôvodnení svojich rozsudkov konštatovali, že správa katastra porušila zákon a nesprávne zapísala vlastníctvo k pozemku, čo podľa žalovanej nemôže byť na jej ujmu a žalobca sa voči tomuto postupu ani nebránil na všeobecnom súde. Žiadala napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň žiadala o odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku.

Žalobca sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

Bývalý vedľajší účastník na strane žalobcu vo vyjadrení k dovolaniu konštatoval, že odvolací súd a súd prvej inštancie vec správne právne posúdili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

Najvyšší súd následne po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnená osoba zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

V danom prípade bolo dovolanie podané za účinnosti nového civilného procesného kódexu. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj naďalej nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014).

V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP) alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

Žalovaná vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietala dokazovanie a nedostatočne zistený skutkový stav súdmi nižších inštancií, ako aj odôvodnenie a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či sp. zn. 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, 5 Cdo 57/2019) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola strane odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

V súvislosti s námietkou žalovanej o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné poukázať na to, že na rokovaní občianskoprávného kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie

odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí vysporiadal so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami, ako aj s námietkami žalovanej uvedenými v odvolaní, vyjadril sa aj k absolútnej neplatnosti hospodárskej zmluvy. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie a s jeho skutkovými i právnymi závermi. Z uvedeného je teda celkom zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Takisto samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože d o práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi (I. ÚS 50/04), ani právo, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa právneho názoru dovolacieho súdu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť uskutočňovať procesné oprávnenia niektorou zo strán civilného sporového konania.

Najvyšší súd dodáva, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru

dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

Čo sa týka dovolacej námietky, že odvolací súd rozhodol bez toho, aby vo veci nariadil pojednávanie, k predmetnému najvyšší súd uvádza, že v čase verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 1 O.s.p. platilo, že na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, d/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.). Ustanovenie § 214 ods. 2 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 15. októbra 2008 a zákona č. 388/2011 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2012, umožňovalo odvolaciemu súdu v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje § 214 ods. 1 O.s.p., rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania. Aj v prípadoch, v ktorých odvolací súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, je povinný oznámiť miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením (§ 156 ods. 3 O.s.p.). V danom prípade nebola splnená žiadna z podmienok podľa § 214 ods. 1 O.s.p., za ktorých je ústne odvolacie pojednávanie treba nariadiť. Pokiaľ ide o verejné vyhlásenie napadnutého rozsudku, jeho miesto a čas, ako to vyplýva zo súdneho spisu (č. l. 587), boli zverejnené na úradnej tabuli tohto súdu 18. mája 2016, pričom boli dodržané podmienky ustanovenia § 156 ods. 3 O.s.p. Najvyšší súd dodáva, že vyhlásenie rozsudku je len verejné oboznámenie účastníkov (teraz strán sporu) a ostatných osôb s výsledkom rozhodovania, ku ktorému súd po preskúmaní veci dospel, v rámci ktorého už nie je priestor na prednes návrhov, námietok, a ani sa už nevykonáva dokazovanie. Žalovanej tak nebolo ani týmto postupom porušené právo na spravodlivý súdny proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že žalovaná neopodstatnene namieta, že jej odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Prípustnosť jej dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplyva.

Žalovaná prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, t. j., že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

Pre procesnú situáciu, v ktorej § 421 ods. 1 písm. a/ CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zafinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska citovaného zákonného ustanovenia môže byť pritom len otázka právna (teda v žiadnom prípade nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. V zmysle judikátu R 71/2018 patria do tohto pojmu predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Jeho súčasťou je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnil.

Správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritórnemu prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP); skutková okolnosť (t. j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z hľadiska § 421 ods. 1 CSP je irelevantná.

Z obsahu dovolania žalovanej odôvodneného § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je zrejmé, že žalovaná zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) nekonkretizovala právnu otázku, na riešení ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie a neoznačila žiadne konkrétne rozhodnutie, stanovisko, judikát najvyššieho súdu (ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu) od záverov, ktorého sa odvolací súd odklonil, ani nevysvetlila potrebu, aby dovolací súd takúto otázku vyriešil. V čom konkrétne sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. akú právnu otázku je potrebné vyriešiť, dovolateľka neuviedla. Žalovaná vyjadrila len svoj nesúhlas s právnym posúdením a postupom dovolacieho súdu. Argumentácia žalovanej o nesprávnosti skutkových záverov dovolacieho súdu je preto neopodstatnená a nespôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi dovolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 67/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017).

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovanej v časti, v ktorej namietala vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné a v časti, v ktorej namietala nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP ako dovolanie, v ktorom dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.